

1984 - 2024

Cristina Vallès Orianne

Presidenta de DMD-Cat

Associació Dret a Morir Dignament (1984)

DMD és una entitat **sense ànim de lucre, laica i plural.**

DMD defensa la llibertat de tota persona a decidir el moment i la manera de finalitzar la seva vida, especialment quan es pateix un deteriorament irreversible i un sofriment insuportable.

Gemma Capdevila

Què vol dir «morir dignament»?

Dani
Torrent

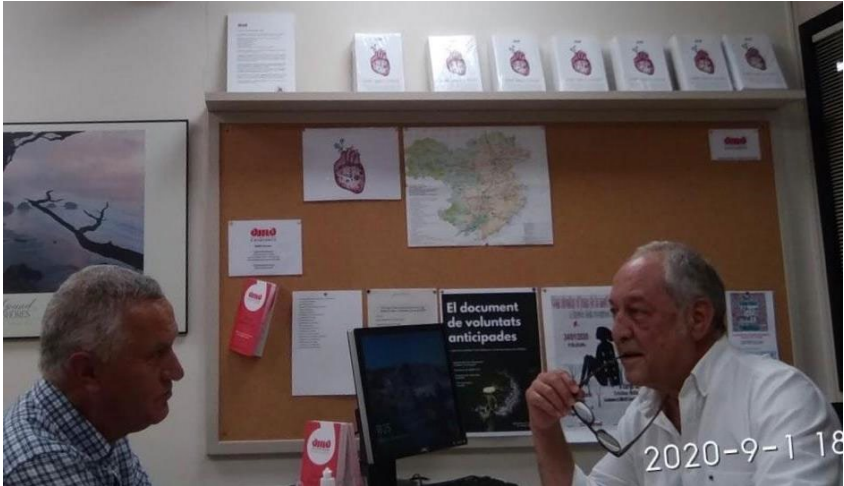

Ignasi Blanch

Salvador Pániker: “La vida no és un valor absolut, la vida ha d’anar lligada a la qualitat de vida, i quan aquesta qualitat es degrada més enllà de certs límits, hom té el dret a **dimitir.**”

Quines activitats duem a terme?

Els drets que ja tenim:

1978 Constitució Espanyola

1986 "Ley General de Sanidad"

Universalització de l'atenció sanitària.

1997 Conveni d'Oviedo

bioètica protegir la dignitat i els drets humans.

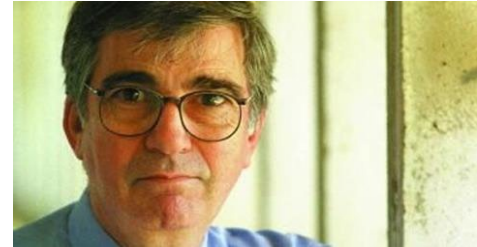
2000. Llei 21/2000 Catalunya Autonomia del Pacient / Ley 41/2002 (Espanya)

El consentiment informat./ Les Voluntats Anticipades.

Carta de drets i deures (2001 actualitzada el 2015)

2006 Estatut de Catalunya /article 20

Dret a viure amb dignitat el procés de la mort /tractament adequat del dolor i cures paliatives/ deixar constància de les instruccions sobre les intervencions i els tractaments mèdics que puguin rebre (DVA), que han d'ésser respectades, en els termes que estableixen les lleis.

Ernest Lluch

Quan parlem dels drets de la ciutadania parlem de:

Consentiment informat (Ley general de sanidad 1986)

Dret a l'autonomia del pacient (Llei 21/2000 Catalunya i ley 41/2002 España)

Dret a la informació

Dret a rebutjar tractaments (Adequació de l'esforç terapèutic)

Dret a les Voluntats Anticipades

Dret a rebre Cures Pal·liatives integrals (Estatut de Catalunya 2006)

Dret a rebre ajuda per morir (Ley Orgánica de Regulación de la Eutanàsia

Lliures fins al final

Perquè estimem la vida, volem una bona mort

dmd

DRET A MORIR DIGNAMENT
CATALUNYA

TESTIMONIS

Josep Aparicio

Carina Casanovas

JOSEP APARICIO

Carina Casanovas

Lliures fins al final

Perquè estimem la vida, volem una bona mort

dmd

DRET A MORIR DIGNAMENT
CATALUNYA

RECURSOS COMUNICATIUS:

**CARTES
PARLEM-NE
DVA**

Pot un joc ajudar a fer el DVA?

Joc dels valors

Iniciar la conversa

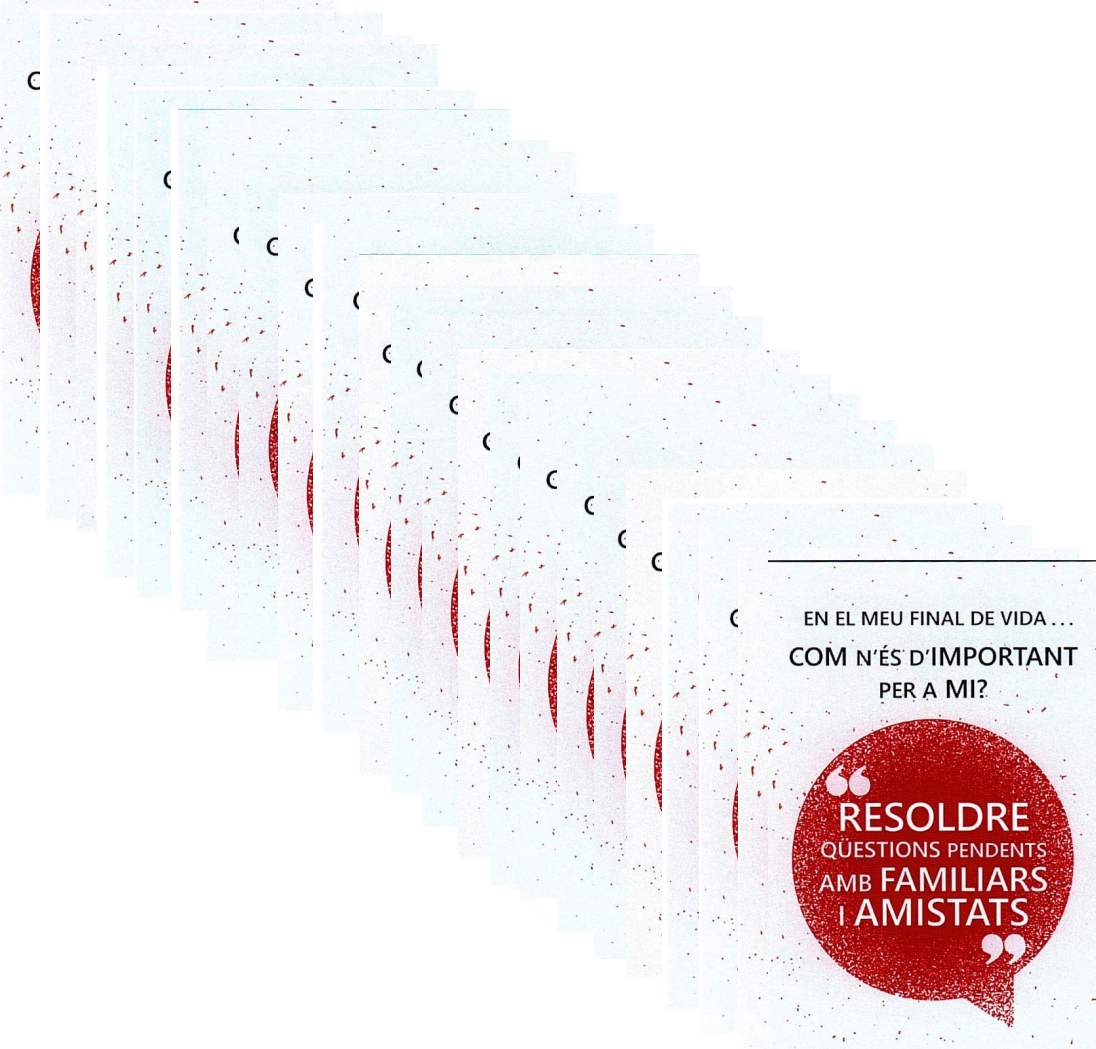
Desdramatitzar-la

Ajudar a la reflexió

Amb una actitud empàtica i atenta

Facilitant el procès deliberatiu

No oblidant que és un joc

EN EL MEU FINAL DE VIDA ...
COM N'ÉS D'IMPORTANT
PER A MI?

“
RESOLDRE
QUESTIONS PENDENTS
AMB FAMILIARS
I AMISTATS
”

Quins són els meus valors vitals? Què és important per mi?

El final de vida és diferent en cada persona i depèn de l'edat, la salut i les malalties de cadascú.

Pensem què vol dir "Qualitat de vida" en aquesta etapa:

- Poder-me comunicar i relacionar amb altres persones.
- Poder reconèixer la meva família i amistats.
- Ser conscient de qui sóc i onestic.
- Mantenir-me net/a i amb bon aspecte.
- Tenir les persones que estimo a prop meu.
- No patir dolor físic o psíquic.
- No patir ansietat.
- Que no em falti l'aire.
- Estar conscient fins al final (eutanàsia).
- Morir inconscient o dormint (pal·liatiu).
- Que es respectin els meus desitjos i preferències.
- Que no s'allargui la meva vida innecessàriament.
- .....

- Confiar en l'equip professional responsable del meu tractament.
- Resoldre qüestions pendents amb familiars i amistats.
- Poder parlar sobre el que em preocupa.
- No ser una càrrega per la meva família.
- Que la meva família conegui les meves preferències per evitar conflictes.
- Acomiadar-me de les persones importants a la meva vida.
- Que la meva família estigui preparada per a la meva mort.
- Tenir endreçats els assumptes econòmics.
- M'agradaria passar els últims dies al meu domicili.
- M'agradaria passar els últims dies l'hospital.
- .....

Reflexionar: Parlem-ne!

Parlem-ne! És una eina que ajuda a reflexionar i expressar els desitjos a final de vida.

Consta de tres apartats:

-**Prepara't:** identifica què és important per a la persona al final de vida.

Quin paper volem que hi juguin els nostres éssers estimats o l'equip mèdic

Què és important per nosaltres quan ens referim a qualitat de vida o a vida digna?

Com ens agradaria morir?

Quines teràpies volem i quines no volem? ....

-**Parlem-ne:** dona pautes per expressar aquests desitjos

-**El DVA:** explica com registrar aquests desitjos en un DVA

© Associació Dret a Morir Dignament - Catalunya (DMD-CAT)

Parlem-ne

moltes gràcies

1984 - 2024